Haags Renaissance Kamerkoor

HRK Haags Renaissance Kamerkoor

Nieuwsbrief

Najaar ’26

Beste koorleden en vrienden van het Haags Renaissance Kamerkoor,

Hopelijk heeft iedereen genoten van de zomer? **Een zonnige zomer is het zeker geweest, al was het voor ons noorderlingen soms wel iets te warm en droog. Het is toch eigenlijk totaal on-Nederlands om naar regen te verlangen? Maar omdat die inmiddels alweer in ruime hoeveelheden gevallen is, genieten we nog maar van de laatste zonnige dagen voor de herfst definitief inzet.**

- Onze koorrepetities zijn ook weer begonnen, om precies te zijn: op 2 september was de eerste. Leuk om elkaar weer te zien en te spreken. En natuurlijk ook fijn om weer samen te zingen..

We bereiden een prachtig programma voor, met muziek van Gabrieli, Monteverdi, Marenzio, Schein en Schütz. Het programma laat zien, hoe onder invloed van de Italiaanse componisten uit de Renaissance en vroege Barok, ook in Duitsland prachtige muziek werd geschreven.

De concerten worden uitgevoerd op **6 en 7 februari 2027** in de Paleiskerk in Den Haag, en ze beginnen om **15.00 uur.** We hopen dat u in de gelegenheid bent om een van de concerten te bezoeken en met ons te genieten van deze mooie muziek!

- We wensen u veel leesplezier met deze nieuwsbrief.

Vriendelijke groet, ook namens Sytse en Anke,

Marijke van den Broek

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8

Voor het Voetlicht

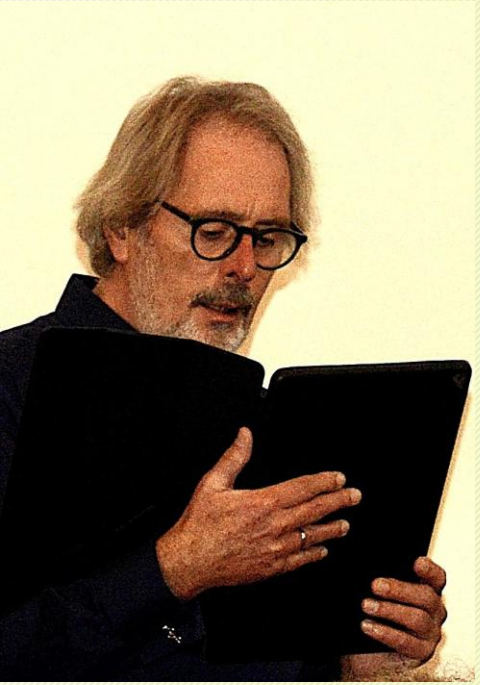

Bij het Haags Renaissance Kamerkoor zingen prachtige stemmen. Maar we weten lang niet altijd welke mensen daarachter schuilgaan. Soms zijn dat bijzondere mensen die bijzondere dingen doen zoals bijvoorbeeld:

Arie Opstelten

Wie is hij, waar komt hij vandaan en hoe kwam hij bij ons koor?

▸ *Jeugd in Duindorp*

Ik ben geboren *op* Scheveningen, zoals dat heet, in Duindorp. Ik ben daar opgegroeid en heb er een gezellige tijd gehad. Ik was altijd buiten. Met vrienden vaak te vinden op 'het Zandje' een stuk braakliggend terrein waar o.a. gevoetbald werd of 'fikkie gestookt'. Of anders in de bosjes van Pex. En met de zee en het strand in de buurt was er altijd wel wat te beleven. Ik voetbalde ook in clubverband, tot ik 16, 17 jaar werd en zoals velen op zaterdag een baantje kreeg. Ik bewaar goede herinneringen aan die tijd en kom nog graag in Scheveningen. Ik ben ook nog steeds erg graag buiten en dat komt goed van pas nu ik samen met Marina in een huis woon met voor en achter een grote tuin. We vinden het heerlijk om daarin bezig te zijn.

▸ *Werkzaam leven*

Na de middelbare school ben ik naar het MBO gegaan en heb daar vooral een technische opleiding gedaan. Dat vond ik erg leuk om te doen en uiteindelijk ben ik bouwkundig constructeur geworden. Ik vond het echt bijzonder, dat ik bijvoorbeeld de draagkracht van een brug over een rivier kon berekenen.

Maar na een paar jaar werken ontdekte ik, dat ik niet gelukkig werd van de hele dag achter een tekentafel zitten. Ik wilde graag met mensen werken en heb toen werk gezocht in de sociale sector en heb me omgeschoold. Ik kwam terecht in de hulpverlening aan ouderen. Dat vond ik erg mooi werk en ik deed dat met volle overtuiging.

Al gauw werd ik gevraagd voor een leidinggevende functie, eerst één team, vervolgens meerdere en tenslotte een hele afdeling bij de gemeente Den Haag.

Hierna kwam ik terecht bij de GGD. Ik kreeg daar te maken met ouderen, daklozen en verwaarlozing. Veel schrijnende situaties. Uiteindelijk werd ik programmamanager bij de Jeugdzorg.

Ik heb ook meegeholpen om op St Eustatius, Saba en Bonaire de Jeugdgezondheidszorg op te zetten en reisde een paar keer per jaar voor een paar weken naar die eilanden. Een bijzondere ervaring!

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8

Voor het Voetlicht (2)

Een leven vol muziek

Van jongs af aan ben ik met muziek bezig geweest. Eerst gewoon door er naar te luisteren en ik had dan ook een grote platenverzameling. Op een gegeven moment kreeg ik een gitaar en leerde mezelf om gitaarpartijen mee te spelen. Pas later ben ik met zingen in aanraking gekomen. Wat onwennig begonnen bij een kerkkoor werd ik later lid van een gospelkoor in Gouda.

Een bijzondere tijd heb ik ook gehad bij de COV in Scheveningen onder leiding van Jos Vranken. Daarmee heb ik mooie concertreizen gemaakt naar Tsjechië en Boedapest. We zongen daar muziek van Dvorák en Kodály. Heel bijzonder was de driekorige uitvoering van de Svatá Ludmila (Dvorák), een Tsjechisch volksverhaal.

Daarna begon de tijd van de Kamerkoren. Via het Haags Kamerkoor en Quattro Stagioni kwam ik terecht bij het projectkoor van het Jubileumconcert van het HRKK. En daarna ben ik daar gebleven.

Ik houd erg van de oude muziek, maar soms vind ik het ook leuk om andere muziek te zingen. Dat doe ik in het Voorburgs koor Corda Vocale, waar ook Marina lid van is. Het leuke is, dat de dirigent graag muziek kiest die niet vaak wordt uitgevoerd, zoals binnenkort een programma van drie Argentijnse missen.

Wat vind je leuk om te doen in je vrije tijd?

Ik ben nog steeds het liefste buiten en haal veel plezier uit werken in de tuin. Daarnaast fiets ik graag, een hobby die ik ook deel met Marina. Naast dagtochten maken we ook meerdaagse fietsreizen. Bijvoorbeeld de oostgrens van Nederland van Groningen tot Maastricht, of juist de westkust. Behalve fietsen en zwemmen doe ik niet echt aan sport. Ik heb ooit zaalvoetbal gedaan, wat ik later heb verruild voor korfbal. Ik vond dat een geweldig leuke sport en heb jarenlang, tot rond mijn 45e, competitie gespeeld. Ook ben ik leider, trainer en scheidsrechter geweest. Lezen is ook echt een hobby van me. Ik houd ook veel van kunst en cultuur, museumbezoek, en volg een kunstopleiding op de donderdagmiddag.

Wat vind je belangrijk in het leven?

Gezondheid vind ik erg belangrijk, en goede relaties vind ik ook heel waardevol. Ik zoek net als in de muziek de harmonie in het leven. Geen extremen. Ik ben ook liberaal in mijn denken. Ik wil mensen niets opdringen. Ieder mens moet in vrijheid zijn of haar eigen keuzes kunnen maken. Als leidinggevende heb ik de mensen waar ik leiding aan gaf, veel ruimte gegeven. Dat heeft altijd goed uitgepakt.

Dat is Arie: een buitenmens, sociaal bewogen, liberaal, zoekend naar de harmonie in de muziek, de kunst en literatuur, maar vooral met een groot hart voor mensen die hulp nodig hebben.

Marijke van den Broek

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8

Nieuw concert - 2027

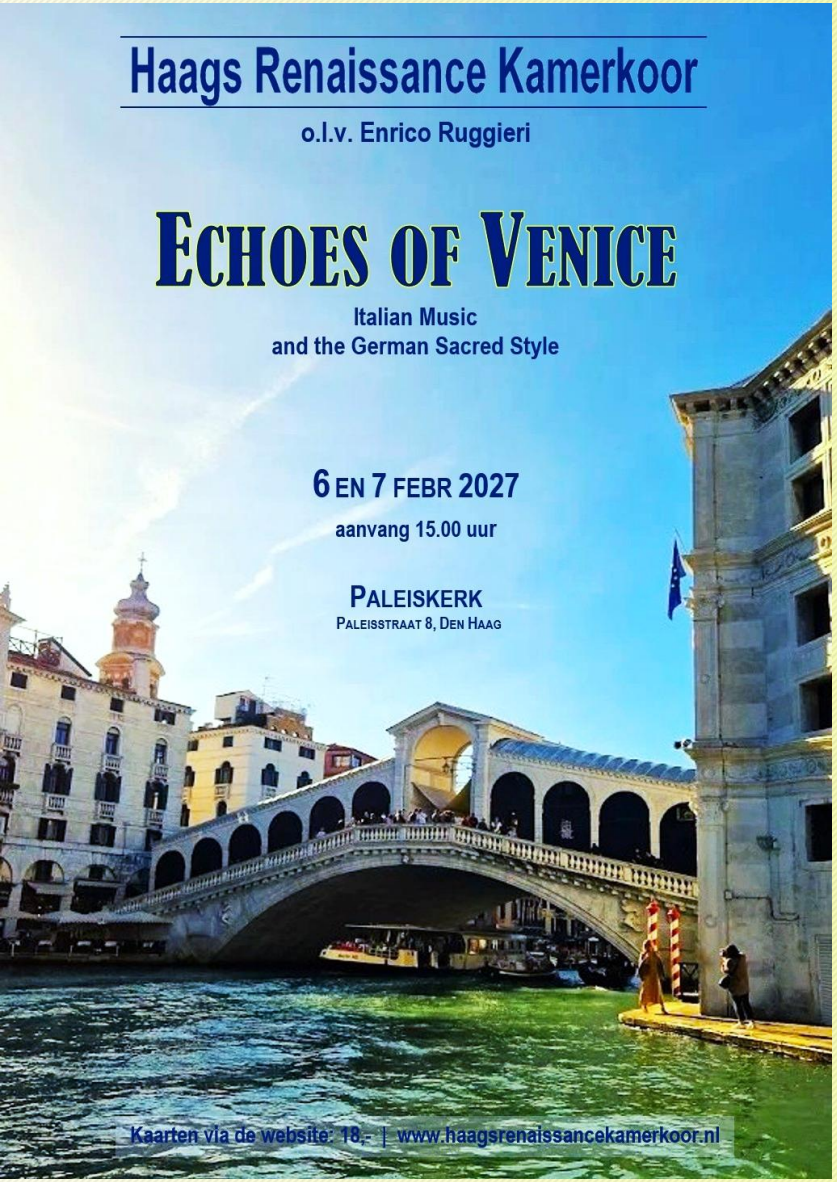

Echoes of Venice

Echo's uit Venetie, de titel van ons volgend concert op 6 en 7 februari 2027, gaat over de invloed die de Italiaanse renaissancemuziek heeft gehad op Duitse componisten in de 16e en 17e eeuw.

Renaissance in de Duitse muziek

De Renaissance begon in Italie in de veertiende eeuw met hernieuwde aandacht en bewondering voor de klassieke cultuur. Dit stimuleerde in Duitsland de oprichting van academies, waarna jonge Duitse denkers, kunstenaars en musici studiereizen maakten naar Italië om zich te laten inspireren door deze nieuwe beweging.
Componisten zoals bijvoorbeeld Heinrich Schütz en Johann Schein hebben gestudeerd bij de Ventiaanse componisten Andrea Gabrieli en Claudio Monteverdi. Vol nieuwe ideeën keerden zij terug en verrijkten thuis de Duitse muziek.

Italiaanse invloeden vanuit Venetie

De Italiaanse renaissance kwam tot haar grootste bloei in Venetie in de 15e en 16e eeuw. In de periode daarna kreeg het een belangrijke invloed op de Duitse muziek. Duitse componisten omarmden de Italiaanse vernieuwingen en er ontstond een fusie van stijlen. In Duitsland werd muziek net als in Italie, steeds meer een middel voor gevoelsexpressie.

Wereldlijke muziek werd belangrijker naast religieuze muziek. Daardoor raakten nieuwere genres vanuit Italie, zoals het madrigaal en het motet, ook in Duitsland meer gangbaar. Naast vierstemmige muziek, werd ook vaker vijf-, zes- of meerstemmige muziek gecomponeerd.

Andrea Gabrieli, Claudio Monteverdi en Luca Marenzio zijn componisten die vanuit Venetie Duitse musici als Schütz en Schein hebben geinspireerd en beinvloed. Het Haags Renaissance Kamerkoor zal een aantal van de mooiste liederen zingen van deze Italiaanse en Duitse componisten, begeleid door een ensemble van baroktrombones, violone en orgel! Lees meer op onze website: www.haagsrenaissancekamerkoor.nl

Syte Bruinsma

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8

Cultuuragenda

Anke Bottema

- *Rachmaninov en Glass* **- 2 okt, 20.15 - Amare, Den Haag**
  - Maki Namekawa en orkest

  Een Nederlandse première: Philip Glass' Mishima Concerto voor piano en orkest, een filmische en hypnotiserende reis. Pianiste Maki Namekawa, Glass' nauwe muzikale bondgenoot, speelt de hoofdrol. Daarnaast hoor je Rachmaninovs Derde symfonie, een warmbloedige mix van nostalgie en moderne flair...

- *Pool Sessions* **- 11 okt 16.00 - De Regentes, Den Haag**
  - Harpist Joost Willemze

  Joost Willemze speelt Images, een prachtig Frans programma met o.a. Debussy, Tournier en Fauré.

- *Herfstconcert* **- 11 okt, 17-18.00 uur - Maranatha Kerk, Den Haag**
  - Haags Kamerkoor Chavanon

  Het Haags Kamerkoor Chavanon zingt gevarieerde werken uit alle eeuwen met het thema; 'Duisternis'

- *Cello biënnale* **- 7 nov, 16.00 - Muziekgebouw a/h IJ, Amsterdam**
  - Residentie Orkest

  Het Residentie Orkest is een vaste waarde tijdens de Cello Biënnale Amsterdam. Vaak met Nederlandse of wereldpremières, maar dit keer met een superklassiek programma met onverwoestbare klassiekers. De twee celloconcerten van Haydn behoren tot de hoogtepunten van de klassieke periode. De jonge Engelse cellist Sheku Kanneh-Mason ontfermt zich over het Tweede celloconcert. Ivan Karizna speelt samen met Liza Ferschtman het Dubbelconcert van Brahms, ook wel 'het mooiste celloconcert' genoemd.

- *Polderklanken* **- 13 nov, 20.15 - Amare, Den Haag**
  - Cappella Amsterdam

  Een ode aan het Nederlandse koorlandschap van de twintigste en één-entwintigste eeuw. Dirigent Daniel Reuss kiest bewust voor de minder bekende Nederlandse muziek, repertoire dat volgens hem steeds moeilijker een podium krijgt.

- *Celebrating 5 years Amare* **- 20 nov - Amare, Den Haag**

  Nederlands Dans Theater (NDT) en Residentie Orkest (RO) vieren vijf jaar Amare met het bijzondere programma *Celebrating 5 years Amare*. Je reist langs de verschillende dans-talen van Hofesh Shechter en Marne & Imre van Opstal en muziekstijlen van Paul Dukas, Igor Stravinsky, Max Richter en Bianca Bongers. En je ontdekt tegelijk het gebouw van Amare; het programma speelt zich af in de Concertzaal, het Danstheater en de Publieksfoyers.

- *Handels Messiah* **- 19 dec - Amare, Den Haag**
  - Residentie Bachkoor

  Dit jaar met het Haagse Residentie Bachkoor, jonge solisten van topklasse en dirigent Chloe Rooke. Samen brengen zij het iconische oratorium Messiah tot leven, met zijn koorzang, aria's en het wereldberoemde 'halleluja'.

- *Kerst in de Nieuwe kerk* **- 20 dec - Nieuwe Kerk, Den Haag**
  - RO Brass en sopraan Kristina Bitenc

  Geen klassieke concertavond, maar een gedeelde ervaring: muziek als brug tussen mensen. Een concert om te delen, te voelen en écht samen kerst te vieren.

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8

Puzzel *mee...*

HRK woordzoeker 18

Astrid Jeremic

D	G	I	T	S	U	R	E	K	E	I	S	S	A	L	K	E	R
B	V	N	H	R	N	E	L	E	S	S	I	W	F	A	N	E	G
E	L	E	I	L	E	P	S	N	E	M	A	S	S	E	T	E	R
I	R	A	R	D	F	G	G	S	C	H	U	T	Z	S	T	R	O
L	C	S	A	L	I	T	E	E	B	L	A	R	I	E	R	I	E
E	S	A	A	D	E	E	O	N	Z	N	A	U	O	J	O	R	P
I	T	A	N	D	J	I	R	J	J	A	D	I	N	T	M	O	A
R	I	C	H	T	Z	E	H	E	L	A	N	K	S	O	B	M	D
B	U	I	E	N	A	E	S	U	B	E	S	G	L	O	O	U	D
A	D	U	E	Z	E	T	T	E	N	R	G	S	E	N	N	I	E
G	G	R	V	E	R	G	E	E	F	S	O	R	G	N	E	V	N
A	A	A	A	D	O	R	A	M	U	S	F	O	O	E	S	I	S
M	O	E	D	E	R	O	T	A	I	D	A	R	V	K	E	V	T
A	O	E	D	E	T	A	L	I	B	U	J	N	I	U	W	N	O
S	P	I	E	R	S	P	A	N	N	I	N	G	E	E	E	O	E
T	R	V	R	S	A	S	C	H	E	I	N	L	L	B	D	C	L
E	M	Y	S	T	E	R	I	U	M	E	E	D	O	E	N	E	E
R	E	N	E	M	R	O	T	S	S	R	A	A	J	A	N	N	N

AJH 2026/18

adder
adoramus
afwisselen
aster
beukennootjes
blaadjes
buien
cantate
convivium
duister
Duits
eerst
Gabrieli
geen
gezangen
groep
haardvuur
jubilate Deo
kastanjes
klassieker
laarzen
Marenzio
meedoen
moeder
morire
mysterium
najaarsstormen
orgel
paddenstoelen
radiator
regenjas
richt
rustig
samenspel
Schein
Schütz
spierspanning
struik
trombones
vergeefs
Verleih uns Frieden
vogels
voorbereiding
zetten
Zion

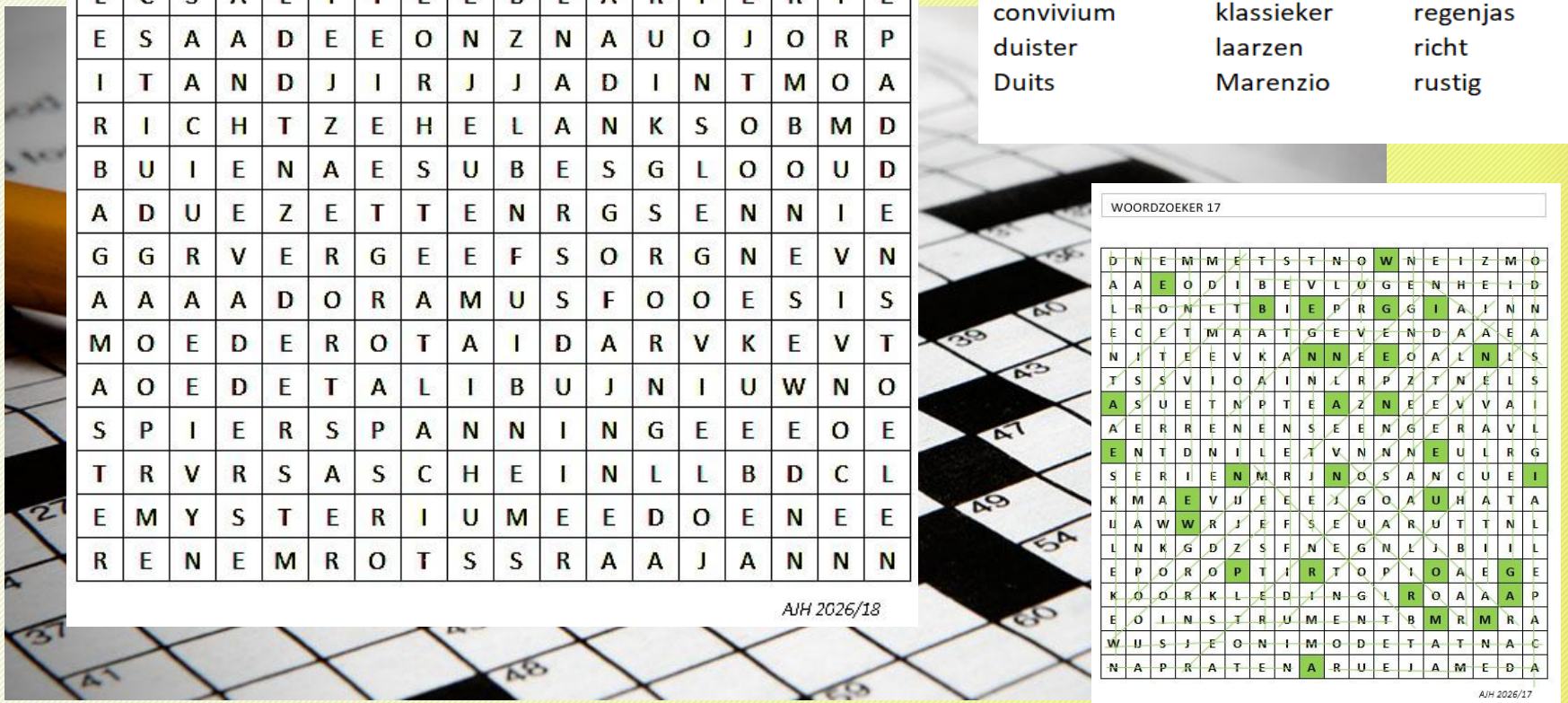

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8

Oplossing Woord-zoeker17:

WE BEGINNEN AAN EEN NIEUW PROGRAMMA

Wie zijn wij?

Haags Renaissance Kamerkoor

... is een gemengd koor met rond de twintig leden. Het is opgericht in 1982 en onze dirigent is Enrico Ruggieri. De basis van ons repertoire bestaat uit de prachtige 16e- en 17e-eeuwse polyfone koormuziek uit de Renaissance en vroege Barok.

In onze programma's proberen wij een evenwicht te vinden tussen wereldlijke en gewijde muziek, en we zingen zowel a capella als met instrumentale begeleiding. We zingen vol liefde en ambitie en soms is het hard werken. Maar altijd is er plaats voor gezelligheid in ons koor!

Onze dirigent:

Enrico Ruggieri

- Studeerde piano aan de conservatoria van Bologna en Rome in Italië en behaalde aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag zijn master in koormuziek en koordirectie.

Hij heeft gewerkt met verschillende koren zoals het Lassus Consort in Amsterdam, Quod Libet in Den Haag en het kamerkoor Koorteze, en is sinds 2017 de vaste dirigent van het Haags Renaissance Kamerkoor.

In deze Nieuwsbrief:

Van het bestuur	2
Voor het voetlicht	3
Concert	5
Cultuuragenda	6
Puzzel mee!	7
Wie zijn wij?	8